

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 แนวการจัดการศึกษา 23(4) กล่าวถึง การจัดการศึกษาโดยให้ความสำคัญด้านความรู้ และทักษะด้านคณิตศาสตร์ ด้านภาษาเน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้องเหมือนหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กระทรวงศึกษาธิการ (2551, น.1) ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้ต้องมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ใน ชีวิตจริง เพราะในชีวิตประจำวันของเราต้องเกี่ยวข้องกับภาษาอยู่เสมอ ภาษาจึงมีบทบาทสำคัญต่อ ความเจริญก้าวหน้าของชีวิตและสังคมมนุษย์อย่างปฏิเสธไม่ได้

ภาษาเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารและเป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีวิต เมื่อมนุษย์ อยู่ร่วมกันเป็นสังคมจำเป็นต้องติดต่อสื่อสารและทำกิจกรรมร่วมกันอยู่ตลอดเวลา การสื่อสารจึง เป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งนอกเหนือจากปัจจัยพื้นฐานในการดำรง ชีวิตของมนุษย์ การสื่อสารมี บทบาทสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์มาก การสื่อสารมีความสำคัญอย่างยิ่งในปัจจุบัน ซึ่งได้ ชื่อว่าเป็นยุคโลกาภิวัตน์ เป็นยุคของข้อมูลข่าวสาร การสื่อสารมีประโยชน์ทั้งในแง่บุคคลและสังคม การสื่อสารทำให้คนมีความรู้และโลกทัศน์ที่กว้างขวางขึ้น การสื่อสารเป็นกระบวนการ การที่ทำให้สังคม เจริญก้าวหน้าอย่างไม่หยุดยั้ง ทำให้มนุษย์สามารถสืบทอดพัฒนา เรียนรู้ และรับรู้ วัฒนธรรมของ ตนเองและสังคมได้ การสื่อสารเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศ สร้างสรรค์ความเจริญ ก้าวหน้าแก่ชุมชน และสังคมในทุกด้านด้วยเครื่องหมาย รหัส หรือสัญลักษณ์ต่างๆโดยเรียกรวมว่า ภาษา

ชีวิตของแต่ละคนย่อมต้องเกี่ยวข้องกับผูกพันกับสังคม คือ กลุ่มคนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ไม่มีใครที่จะอยู่ได้โดยปราศจากสังคมและการอยู่ร่วมกับคนอื่น ซึ่งจะต้องมีความเข้าใจซึ่งกันและ กัน มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด ความสนใจ เพื่อให้สังคมเกิดความสงบสุขและพัฒนาไป ข้างหน้าอย่างแท้จริง ดังนั้นการติดต่อสื่อสารจึงเข้ามาเป็นส่วนสำคัญในการเชื่อมโยงมนุษย์ทุก คน เข้าด้วยกัน สามารถทำทั้งการพบปะสื่อสารกันด้วยการสนทนาและอ่านข้อเขียนของกันและกัน สำหรับสังคมปัจจุบันซึ่งเป็นสังคมใหญ่ที่เจริญเติบโตและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การติดต่อกัน

โดยวิธีพบปะสนทนาข้อมเป็นไปได้ในวงจำกัด ดังนั้นการสื่อสารกันโดยการอ่านจึงมีความสำคัญมาก นอกจากนั้นผู้อ่านจำนวนมากยังต้องการอ่านเพื่อแสวงหาความรู้และความบันเทิง จากหนังสืออีกด้วย

พจนานุกรมออนไลน์เมอริแอม-เว็บสเตอร์ (Merriam-Webster Online Dictionary) นิยามว่า การสื่อสาร หมายถึงกระบวนการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างบุคคล โดยผ่านระบบสัญลักษณ์ สัญญาณ หรือพฤติกรรมที่เข้าใจกัน (www.m-w.com, เข้าถึงเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2553) เดนนิส แมคควอล (McQuail, 2005) กล่าวว่า การสื่อสารหมายถึงการให้และการรับความหมาย การถ่ายทอดและการรับสาร ซึ่งรวมถึงแนวคิดของการโต้ตอบ แบ่งปัน และมีปฏิสัมพันธ์กันด้วย ดังนั้นคำว่า “การสื่อสาร” จึงมีความหมายที่กว้างขวางและเลื่อนไหลได้ จึงออกจะเป็นการยากที่จะกำหนดคำนิยามถึง “การสื่อสาร” โดยให้เป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไป อย่างไรก็ตาม หนึ่งในนิยามเชิงปฏิบัติการ (working definition) ที่นักวิชาการด้านการสื่อสารทั้งหลายใช้กันมากคือ “การสื่อสารคือการส่ง (transmitting) ข้อมูล (information) จากบุคคลหนึ่งไปยังอีกคนหนึ่ง” ซึ่งเป็นนิยามที่ทำให้มองเห็นภาพง่าย ๆ ของการสื่อสารได้

ทักษะการอ่านเป็นทักษะหนึ่งในการสื่อสารซึ่งจะประสบผลสำเร็จได้จะต้องมีภาษาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ เนื้อหาของสารจะไม่สามารถถ่ายทอดได้ถ้าไม่มีภาษา จึงอาจกล่าวได้ว่าภาษาคือตัวนำสาร ภาษาที่ผู้ส่งสารและผู้รับสารใช้จะดีหรือไม่ดีขึ้นอยู่กับทักษะในการสื่อสาร ถ้าผู้ส่งสารเลือกใช้ภาษาในการเสนอสารที่เหมาะสมกับผู้รับสาร ในด้านความรู้และทักษะการใช้ภาษา จะทำให้เกิดการรับรู้และเข้าใจตรงกัน สุมาลี สิริกุล (2554, น.1) กล่าวว่า การอ่านทำให้มีความรู้เป็นสากล รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ มีทักษะและศักยภาพในการจัดการสื่อสาร การปรับวิธีคิด วิธีการทำงานได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ การอ่าน คือ ทักษะการใช้ภาษาที่มีบทบาทสำคัญในการรับสารของมนุษย์ที่ช่วยเสริมสร้างองค์ความรู้ สติปัญญาและการแก้ปัญหา ปัจจุบันการอ่านมีความจำเป็นต่อชีวิตยิ่งกว่ายุคที่ผ่านมา เพราะ โลกปัจจุบันเป็นโลกที่เปลี่ยนแปลงรวดเร็ว ทั้งด้านวัตถุ วิทยาการ เทคโนโลยี และความนึกคิด จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่มนุษย์ต้องรักการอ่านเพื่อจะสามารถติดตามความเคลื่อนไหว ความก้าวหน้า และความเปลี่ยนแปลงต่างๆ ให้ทันต่อเหตุการณ์

การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการเสาะแสวงหาความรู้ สร้างสติปัญญาในการพัฒนาชีวิต สร้างความบันเทิงใจตลอดจนความจรโรจใจที่เกิดขึ้น การรู้จักฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอจะทำให้ผู้อ่านมีพื้นฐานในการอ่านที่ดี ส่งผลต่อกระบวนการคิดทั้งความคิดแบบวิจารณ์ญาณ การแสดงความคิดเห็น การตีความ และการสังเคราะห์ ทำให้เกิดความชำนาญและมีความรู้กว้างขวาง ประเทินมหาจันทร์ (2530, น.13) กล่าวว่า การอ่านเป็นส่วนหนึ่งของภาษาซึ่งประกอบด้วยการฟัง การพูด การ

อ่าน และการเขียน การอ่านจะเกิดขึ้นได้ย่อมต้องมีการฟัง การดูและการพูด ดังนั้นการอ่านจึงมีลักษณะขอบข่ายที่กว้างขวาง ครอบคลุมกิจกรรมหลายด้าน เช่น การใช้การรับรู้ การเรียนรู้ พัฒนาการ ความสนใจ การตอบสนอง การตัดสินใจ การตั้งแคะระห์ การแก้ปัญหา การจัดลำดับ การอนุมาน ความตั้งใจ การเชื่อมโยง การสรุป การเปรียบเทียบข้อมูล การประเมินค่าอย่างพินิจพิเคราะห์ การใช้สมาธิ การเลือก จินตนาการ การรำลึก การแสดงความคิดเห็น และความคิดแบบวิจรรณญาณทำให้การอ่านเกิดการตอบสนองทางร่างกาย และทางอารมณ์ ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านเจตคติ บุคลิกภาพ อุปนิสัย ตลอดจนแนวการประพฤติปฏิบัติของผู้อ่านได้ ฉวีวรรณ กุหาภินันท์ (2542, น.3) ได้กล่าวว่า การอ่านมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ตั้งแต่เด็กจนโต การอ่านมีความสำคัญต่อการพัฒนาอาชีพและการศึกษา การอ่านเป็นหัวใจสำคัญในการเรียนการสอน

การอ่านถือว่าเป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญและจำเป็นมากในการดำรงชีวิตของมนุษย์ในปัจจุบัน เพราะปัจจุบันวิทยาการและเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทสำคัญในชีวิตประจำวัน เทคโนโลยีต่างๆได้เจริญไปมากการติดต่อสื่อสารยังเพิ่มบทบาทสำคัญในทางธุรกิจมากขึ้น สังคมถูกเชื่อมโยงให้เป็นสังคมแห่งข้อมูลข่าวสาร ทุกคนจึงจำเป็นต้องอาศัยทักษะการอ่านจึงจะเข้าใจและสื่อสารกันได้อย่างตรงตามจุดประสงค์ วรรณิ โสมประยูร (2542, น.120) สรุปไว้ว่า ประชาชนที่มีประสบการณ์ในการอ่านย่อมจะมีความฉลาดรอบรู้ ซึ่งจะทำให้เป็นบุคคลที่มีประสิทธิภาพในการทำงาน มีความรับผิดชอบต่อสังคม ผู้ที่มีคุณภาพเช่นนี้ย่อมเป็นทรัพยากรอันมีค่ายิ่ง และเป็นปัจจัยในการพัฒนาประเทศต่อไป

สุมาลี ศิริกุล (2554, น.2) ได้สรุปความสำคัญของการอ่านว่า การอ่านเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตมนุษย์ให้ดีขึ้น เพราะนอกจากการอ่านจะเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้วิชาต่างๆแล้ว การอ่านยังเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้วิทยาการต่างๆที่ก้าวหน้าและเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและทำให้ผู้อ่านมีข้อมูลประกอบการคิด การตัดสินใจอย่างกว้างขวาง ทำให้รู้ข่าวความเคลื่อนไหว การเปลี่ยนแปลงในสังคมปัจจุบันได้เป็นอย่างดี ผู้มีทักษะในการอ่านที่ดีย่อมได้รับประสบการณ์มากสามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการศึกษาเล่าเรียนในระดับที่สูงขึ้น ผู้ที่จะประสบความสำเร็จในการอ่านได้จะต้องมีองค์ประกอบต่างๆ กล่าวคือ มีความพร้อมในการอ่าน สามารถใช้สติปัญญาแปลความสิ่งที่อ่านและเชื่อมโยงประสบการณ์ของตนกับสิ่งที่อ่านได้ ดังนั้นผู้อ่านเป็น ไม่ใช่เพียงแต่อ่านรู้เรื่องเท่านั้น แต่ต้องอ่านจับใจความสำคัญและอ่านได้เร็ว ตลอดจนสามารถนำทักษะที่อ่านไปเป็นประโยชน์ในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองได้

การอ่านตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กระทรวงศึกษาธิการ (2551, น.18) ได้ระบุถึงตัวชี้วัดและสาระแกนกลางในการอ่านของนักเรียน

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ใ้ว่า นักเรียนต้องอ่านจับใจความสำคัญ สรุปความ และอธิบายรายละเอียดของเรื่องที่อ่านจากสื่อต่างๆเช่น บทความ บันทึกเหตุการณ์ และบทสนทนาได้ ซึ่งสอดคล้องกับสาระที่ 1 การอ่าน ได้ระบุนมาตรฐาน ท 1.1 ใ้ว่า ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน โดยตามหลักสูตรโรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครจัดให้นักเรียนเรียนในรายวิชาภาษาไทยเพิ่มเติมตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในรายวิชา “ภาษาไทยเพิ่มเติม1” ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในรายวิชา “ภาษาไทยเพิ่มเติม2” และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในรายวิชา “ภาษาไทยเพิ่มเติม3” ซึ่งจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้

ทักษะการอ่านจับใจความเป็นสิ่งที่สำคัญซึ่งนำพาให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการศึกษาและยังเป็นพื้นฐานในการศึกษาในระดับสูงขึ้นไปอีกทั้งยังสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ พันธุ์ทิพา หลาบบุญเลิศ (2535, น.50) ได้แสดงทัศนะใ้ว่าการอ่านจับใจความเป็นหัวใจของการอ่าน จะเป็นผลใ้เข้าใจจุดมุ่งหมายสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ การเก็บใจความสำคัญจะเป็นพื้นฐานสำหรับการแสดงความคิดเชิงวิพากษ์วิจารณ์ หรือศึกษาค้นคว้าเป็นพิเศษในเรื่องนั้นๆต่อไป ปัจจุบันการสอนอ่านจับใจความในรายวิชาภาษาไทยเพิ่มเติม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร เขตบางเขน จังหวัดกรุงเทพฯ ยังไม่เป็นไปตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ เมื่อพบว่ามปัญหาอันพบจากสาเหตุต่างๆหลายด้าน ดังนี้คือ

1. สาเหตุจากนักเรียน พบว่า นักเรียนไม่สามารถเข้าใจจุดมุ่งหมายสำคัญของเรื่องที่อ่าน เก็บใจความสำคัญ ดีความจากสารที่อ่าน วิเคราะห์และประเมินค่าจากสารที่อ่านไม่ได้ ส่งผลใ้ นักเรียนคิดต่อหรือจินตนาการไปจากเรื่องที่อ่านไม่ได้ ซึ่งสาเหตุนี้พบได้จากในห้องเรียนที่นักเรียนเรียนในรายวิชา “ภาษาไทยเพิ่มเติม2” โดยครูจะพบปัญหาของนักเรียนใ้จากการทำแบบฝึกหัดแบบทดสอบในคาบเรียน และรวมไปถึงการซักถามใ้ตอบของครูเพื่อทดสอบความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของนักเรียนเป็นรายบุคคล ซึ่งนักเรียนไม่สามารถพูดใ้ตอบแสดงความเข้าใจในการเรียนใ้ตรงตามจุดประสงค์ เนื่องจากนักเรียนไม่สนใจการอ่าน ไม่เห็นคุณค่าและความสำคัญของการอ่านหนังสือ นักเรียนอ่านหนังสือออกแต่ตีความไม่แตกฉาน อีกทั้งนักเรียนบางคนยังประสบปัญหาอ่านหนังสือไม่ออกและไม่เข้าใจความหมายในคำบางคำอีกด้วย ทำใ้ให้นักเรียนไม่ยอมอ่านหนังสือ เบื่อหน่ายต่อการเรียนในรายวิชา “ภาษาไทยเพิ่มเติม 2” มีผลเสียต่อทักษะการอ่านอย่างต่อเนื่อง ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทำใ้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำไม่บรรลุวัตถุประสงค์โดยจะพบใ้จากผลจากการวัดและประเมินระหว่างภาคเรียนและปลายภาคเรียน

ปี 2555 ซึ่งมีนักเรียนจำนวนหนึ่งในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สอบไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินผลที่รายวิชากำหนดไว้ ทั้งการวัดและประเมินระหว่างภาคเรียนและปลายภาคเรียนไปจนถึงมีผลการเรียนรายปีเป็น 0

2. สาเหตุจากครูผู้สอน พบว่า ครูยังเน้นให้นักเรียนเน้นกระบวนการท่องจำ ไม่ได้ฝึกทักษะกระบวนการให้เพียงพอแก่นักเรียน ไม่กล้าปล่อยให้นักเรียนมีอิสระในการคิด เพราะครูไม่ได้ให้ความสำคัญในการให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ ตีความ วิจารณ์ หรือคิดต่อจากเรื่องที่อ่าน ซึ่งครูไม่มีความอดทนให้นักเรียนมีเวลาในการใช้ความคิด แต่ครูจะสรุปเรื่องที่อ่านให้นักเรียนเองอันเนื่องจากสาเหตุข้อจำกัดเรื่องเวลาในคาบเรียนน้อยและไม่เพียงพอ ครูจึงอยากรวบรัดให้จบเนื้อหาโดยเร็วภายในคาบเรียน ด้วยเหตุนี้ นักเรียนจึงไม่ได้รับการส่งเสริมให้พัฒนาทักษะการคิด วิเคราะห์ จับใจความ หรือตีความเรื่องที่อ่าน จึงใช้วิธีจดจำเนื้อหาจากที่ครูสรุปให้เท่านั้น

3. สาเหตุจากสื่อและวิธีสอน ครูไม่ได้ให้ความสำคัญกับการใช้สื่อการสอนที่แปลกใหม่ อันเนื่องมาจากขาดความรู้ความเข้าใจในวิธีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ โดยครูจะใช้วิธีการสอนแบบเดิมๆ คือสอนจากการยืมบรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ แล้วให้นักเรียนอ่านตามสิ่งที่ครูมอบหมาย โดยครูไม่ได้เน้นให้นักเรียนมีอิสระในการคิด ตลอดจนสื่อและวิธีการสอนยังขาดความดึงดูดใจให้นักเรียนอยากอ่าน ไม่มีกิจกรรมสอดแทรกเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นในการอ่าน ดังนั้นในการสอนอ่านจับใจความครูควรเน้นวิธีการเรียนแบบนักเรียนเป็นศูนย์กลาง โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับนักเรียนและประโยชน์สูงสุดที่นักเรียนจะได้รับจากการอ่าน เพื่อนักเรียนจะได้นำสิ่งที่ได้จากกระบวนการเรียนรู้ต่างๆ ไปใช้อย่างแท้จริง

การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเอง (Self – Directed Learning) เป็นการให้โอกาสนักเรียนวางแผนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งครอบคลุมการวินิจฉัยความต้องการในการเรียนรู้ของตน การตั้งเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ การเลือกวิธีเรียนรู้ การแสวงหาแหล่งความรู้ การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งการประเมินตนเอง โดยครูอยู่ในฐานะกัลยาณมิตร ทำหน้าที่กระตุ้นและให้คำปรึกษานักเรียนในการวินิจฉัยความต้องการ กำหนดวัตถุประสงค์ ออกแบบแผนการเรียนรู้ และจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ แหล่งข้อมูล รวมทั้งร่วมเรียนรู้ไปกับนักเรียนและติดตามประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วย การเรียนรู้โดยให้นักเรียนนำตนเองสามารถช่วยฝึกฝนให้นักเรียนพึ่งพาตนเอง และพัฒนาตนเองได้ การนำตนเองและพึ่งพาตนเองจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจภายใน ซึ่งสามารถกระตุ้นความต้องการที่จะเรียนรู้และช่วยให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีจุดหมายอันจะส่งผลให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ดี ได้มาก และจดจำได้นานขึ้น รวมทั้งนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้มากขึ้นด้วย เนื่องจากนักเรียนมีแบบการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน

การให้นักเรียนนำตนเองและเลือกวิธีเรียนรู้อาจช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ดี (ทองจันทร์ หงส์คารมณ, 2531)

ดังนั้นตามเหตุผลที่ผู้วิจัยกล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสนใจที่จะพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร เพื่อนำไปแก้ปัญหาและพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังสามารถนำประโยชน์ที่ได้จากการอ่านไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในอนาคต

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเองและวิธีการเรียนแบบปกติ
2. เพื่อศึกษาเจตคติของนักเรียนที่มีต่อวิธีการเรียนแบบนำตนเองในการอ่านจับใจความ

1.3 คำถามการวิจัย

1. ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเองและวิธีการเรียนแบบปกติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญหรือไม่
2. เจตคติด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเองอยู่ในระดับใด

1.4 สมมติฐานการวิจัย

ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียน ที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเอง จะสูงกว่าวิธีการเรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

1.5 ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและตัวอย่าง

ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร จำนวน 4 ห้องเรียน รวม 160 คน ซึ่งทางโรงเรียนจัดนักเรียนแต่ละห้องในลักษณะคะแนนความสามารถ

ตัวอย่าง คือ นักเรียน จำนวน 2 ห้องเรียน ได้มาด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่ายโดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม จากนั้นสุ่มจับสลากได้ ม. 2/1 มีนักเรียนจำนวน 40 คน เป็นกลุ่มทดลองการอ่านจับใจความด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเอง และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/3 มีนักเรียนจำนวน 40 คน เป็นกลุ่มควบคุมการอ่านจับใจความด้วยวิธีการเรียนปกติ

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น

1. วิธีการเรียนแบบนำตนเอง
2. วิธีการเรียนแบบปกติ

ตัวแปรตาม

1. ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. เจตคติของนักเรียนที่มีต่อวิธีการเรียนแบบนำตนเอง

ตัวแปรที่ควบคุม

1. เนื้อหาที่ใช้เรียนเป็นเนื้อหาเดียวกันทั้งกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม
2. เวลาเรียนเท่ากันคือ 12 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 คาบเรียน คาบเรียนละ 50 นาที
3. การดำเนินการสอนดำเนินการโดยผู้วิจัยสอนเองทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

3. เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง

คือ สารที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน โดยใช้บทอ่านจากบทความ ข่าว และเรื่องสั้น

4. ระยะเวลา

ผู้วิจัยได้กำหนดระยะเวลาในการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 สัปดาห์ละ 1 คาบ คาบละ 50 นาที เป็นระยะเวลา 10 สัปดาห์ รวมทั้งหมด 10 คาบ

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

ความสามารถในการอ่านจับใจความ หมายถึง ทักษะการอ่านจับใจที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยนักเรียนเข้าใจเรื่องที้อ่านอย่างเป็นลำดับและแยกสาระสำคัญของเรื่องออกได้ โดยความสามารถในการอ่านจับใจความจะวัดจากผลสัมฤทธิ์การเรียน

วิธีการเรียนแบบนำตนเอง (Self – Directed Learning) หมายถึง การจัดการเรียนการสอน โดยการให้โอกาสนักเรียนวางแผนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งนักเรียนสามารถตั้งเป้าหมายหรือ

วัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ เลือ่วิธีเรียนรู้ แสวงหาแหล่งความรู้ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยตนเองอย่างมีอิสระ โดยจะมีครูทำหน้าที่กระตุ้นและให้คำปรึกษา

วิธีการเรียนแบบปกติ หมายถึง การจัดการเรียนการสอนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการบรรยาย อภิปราย และการใช้สื่อประกอบ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการเรียนรายวิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านจับใจความที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

แบบทดสอบการอ่านจับใจความ หมายถึง แบบทดสอบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อวัดความรู้ความเข้าใจของนักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเอง ซึ่งผู้วิจัยทำการทดสอบกับนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน

เจตคติ หมายถึง ความเชื่อของนักเรียนในวิธีการเรียนแบบนำตนเองว่าเป็นวิธีการเรียนที่มีคุณค่า มีประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนของตนซึ่งจะนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการอ่านจับใจความที่ดีขึ้น นอกจากนี้เจตคดียังจะสะท้อนถึงความพร้อมและความสามารถในการเรียนรู้แบบนำตนเองของนักเรียนอีกด้วยโดยจะวัดจากแบบสอบถาม

แบบวัดเจตคติ หมายถึง แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อให้นักเรียนตอบ หลังจากเรียนเรื่อง การอ่านจับใจความด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนรายวิชาภาษาไทยเพิ่มเติม ท 22201 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง แผนหรือโครงการที่ผู้วิจัยเขียนขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติการสอนในรายวิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านจับใจความของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ โดยยึดวัตถุประสงค์การเรียนรู้และจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. หากผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในด้านความสามารถในการอ่าน ครูสามารถนำวิธีการเรียนแบบนำตนเองเสนอต่อผู้บริหารเพื่อมาปรับใช้ในกระบวนการเรียนการสอนอย่างจริงจังเพื่อให้นักเรียนได้รับประโยชน์จากการเรียนรู้ที่เหมาะสมและครูสามารถนำวิธีการเรียนแบบนำตนเองไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนวิชาอื่นๆ ได้อีกด้วย

2. หากผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้างต้น ครู ผู้บริหาร หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องก็จะได้แนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนที่ประยุกต์ใช้วิธีการเรียนรู้แบบนำตนเองอย่างเหมาะสมยิ่งขึ้น

3. ครูได้พัฒนาวิธีการสอนด้วยวิธีการเรียนแบบนำตนเอง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

4. ผลการวิจัยด้านเจตคติของนักเรียนที่มีต่อวิธีเรียนรู้แบบนำตนเอง จะช่วยสร้างความตระหนักให้แก่ครูถึงความพร้อมและระดับความสามารถในการเรียนแบบนำตนเองของนักเรียน ซึ่งครูจะมีแนวทางในการปรับบทบาทของตนเองให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อให้วิธีการเรียนรู้แบบนำตนเองส่งผลดีและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน